

Stichting Studiefonds voor Zuid-Afrikaanse studenten

Algemeen Jaarverslag 2022

Ook voor de Stichting Studiefonds voor Zuid-Afrikaanse studenten betekende het jaar 2022 weer een voorzichtige terugkeer naar de tijd van vóór de corona-periode. Dat was vooral te zien aan het feit dat het aantal aanvragen van studenten weer toenam. Hoewel de beurskoersen weer in stijgende lijn kwamen, bleef het vermogen van de Stichting slinken, mede vanwege het feit dat de zusterorganisatie Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland de jaarlijkse subsidie nu geheel had stopgezet. Deze subsidie was oorspronkelijk € 30.000 maar was al teruggebracht tot € 24.000. Het bestuur blijft op het standpunt staan dat kwalitatief zeer goede aanvragen niet afgewezen mogen worden om puur financiële redenen. Het kan echter wel gebeuren dat er in de toekomst strenger geoordeeld zal worden over matige aanvragen. De discussie over de financiële toekomst van de Stichting zal in 2023 worden voortgezet.

In de samenstelling van het bestuur vonden een aantal wijzigingen plaats. Penningmeester Paul Zweers werd opgevolgd door Reinier de Lang. Ook bestuursleden Trudy Kragtwijk en Gerhard van der Schyff namen afscheid. Prof.dr. Jan-Bart Gewalt was reeds formeel toegetreten tot het bestuur, en ook werd mevrouw dr. Pieta van Beek als nieuw bestuurslid verwelkomd aan het einde van het jaar. Officieel trad zij toe tot het bestuur in 2023.

Per 31 december bestond het bestuur uit de volgende personen:

Dr. Frans Kamsteeg, voorzitter

Mervin Bakker, vice-voorzitter

Reinier de Lang, penningmeester

Prof.dr. Jan-Bart Gewalt, lid

Colette Gerards, lid

Toegevoegd secretaris:

Drs. G. van den Berg.

Naast de gebruikelijke discussies over toekenning van beurzen vonden er in 2022 een aantal andere discussies plaats. Mede vanwege de constatering dat studenten vaak nog steeds uit de traditionele universiteitssteden in Zuid-Afrika afkomstig zijn (met als ‘vaste leverancier’ Stellenbosch) heeft het bestuur gemeend meer aan te sturen op een grotere toegankelijkheid voor met name ‘eerste generatie studenten’ (lees: zwarte en kleurlingstudenten) zonder de andere studenten tekort te doen. Geconstateerd werd dat bijvoorbeeld de website directer en makkelijker toegankelijk zou moeten zijn en uitsluitend Engelstalig, omdat dit de voertaal op alle Zuid-Afrikaanse universiteitssteden is. Het bestuur neemt in de discussie over het gebruik van Nederlands en/of Afrikaans, en aan de andere kant uitsluitend Engels als voertaal geen principieel standpunt in, maar wenst aan te sluiten bij de bestaande praktijk en vooral bij de doelgroep: studenten/promovendi aan Zuid-Afrikaanse universiteiten. Uitgangspunt van de nieuwe website is derhalve: het breed ontsluiten van informatie voor deze doelgroep, waardoor het aantal aanvragen, de diversiteit en de geografische spreiding van de aanvragers voor een beurs toeneemt. De werkzaamheden voor een nieuwe website startten in het najaar van 2022. De website kwam in het voorjaar van 2023 gereed.

Een ander punt, waar met name de secretaris mee werd geconfronteerd, was dat het voor studenten steeds moeilijker wordt om passende woonruimte te vinden, bijvoorbeeld in steden als Utrecht en Groningen. Hoewel dit een onderwerp is dat formeel niet op het bordje ligt van de Stichting, betekende het in de praktijk dat er soms een tijdelijke noodoplossing moest worden gezocht. Ook blijft de bureaucratie van sommige gemeentes een heikel onderwerp. Wanneer een student wekenlang moet wachten op een afspraak bij de gemeente om een BSN (burgerservicenummer) te verkrijgen, heeft dit als consequentie dat hij of zij geen bankrekening kan openen, met alle consequenties van dien.

De volgende studenten ontvingen in 2022 een beurs van ons fonds:

- *Cameron Shepherd* ontving een beurs om aan de Universiteit van Amsterdam zijn Master-opleiding Business and Economics te verdiepen.
- *Busisiwe Ntsele* had reeds een toezegging gekregen maar moest haar komst naar Nederland uitstellen wegens corona. Zij kon haar onderzoek voor een PhD (social sciences) aan de VU in 2023 echter weer oppakken.
- *Sebastian Hitchcock* kreeg een beurs voor een post-Master aan het Berlage instituut (TU Delft) voor een onderzoek naar houtconstructies in de huizenbouw.
- *Jan-Jan Joubert* kreeg een beurs voor een Master geschiedenis (Universiteit Utrecht) om onderzoek te doen naar het referendum van 1992 en kranten als bron voor communicatie.
- *Busisiwe Radebe* kreeg een beurs om haar PhD Economics and Business af te ronden met als onderwerp ‘inequality of opportunity and inequality and effort in Soweto.’
- *Anya Larissa Botha* kreeg een beurs voor een Master’s exchange rechten aan de Universiteit Utrecht (met name Human Rights)
- *Carmi Britz* die reeds eerder een beurs van het Studiefonds had ontvangen om in Leiden literatuuronderzoek te doen, kreeg een éénmalige reisbeurs voor bezoek aan het IVN congres (Internationale Vereniging voor Neerlandistiek) in augustus in Nijmegen.
- *Chevan van Rooi* kreeg een beurs om voor zijn PhD Linguistics onderzoek te doen aan de Universiteit Utrecht in verband met de grammatica van het Afrikaans..
- *Josef van Wyk* ontving een beurs in verband met zijn PhD Art History (Groningen)
- *Ockert Malan* ontving een beurs vanwege zijn Master’s exchange aan de VU (geografie) over weersvoorspelling in het kader van klimaatverandering.
- *Susan Lotz* kreeg een beurs in verband met haar PhD over taaltechnologie. (Groningen)